

Länsstyrelsen
Värmland

Djurskydd & Vilt
Maria Falkevik
010-2247235

Datum
2016-12-19

Sida
1 (4)
Referens
218-8813-2016

Älgförvaltningsgrupperna
Jägareförbundet

Länsstyrelsens syn på extra tilldelning av älg till licensområden

Inför och under varje jaktsäsong får Länsstyrelsen in ett antal ansökningar om utökad licenstilldelning av älg, alternativt begäran om omprövning av beslutad licenstilldelning. Detta trots att länsstyrelsens beslut om tilldelning av älg på registrerade licensområden, enligt 54 § jaktlagen (1987:259), inte får överklagas. Dessa ansökningar har under åren hanterats på olika sätt varför det är angeläget att formulera vad som gäller så att det blir en konsekvent hantering.

Beslut om licenstilldelning

Länsstyrelsens beslut om tilldelning av älg på registrerade licensområden beslutas efter förslag från respektive älgförvaltningsområde. Länsstyrelsen går igenom förslaget och kan, om det bedöms befogat, justera i förslaget innan beslut fattas. Ett exempel där Länsstyrelsen justerar tilldelningen för enskilda licensområden är då det finns en omotiverad stor skillnad mellan närliggande områden, där det har blivit en orättvis fördelning av tilldelningen.

Begäran om omprövning av licenstilldelning

Vid genomgång av förslaget kan det vara så att Länsstyrelsen inte upptäcker alla områden där det blivit en sådan snedfördelning, eller orättvisa, i tilldelningen. Därav kan berörda licensområden reagera och höra av sig med en begäran om omprövning. Länsstyrelsen tittar på varje begäran och jämför beslutad tilldelning med närområdet i övrigt. Detta i likhet med genomgång av tilldelningsförslaget innan beslut. Konstateras att det råder en omotiverad stor skillnad kan beslut om en justerad tilldelning för det enskilda licensområdet fattas.

Ansökan om extra licenstilldelning

Inte ovanligt är det att licensområden hör av sig under pågående jaktsäsong med en ansökan om extra tilldelning. Detta kan vara motiverat med till exempel att de fått en lägre tilldelning jämfört med tidigare år och vill alltså ha samma, att de upplever det som att de har mycket älg på markerna eller att de fyllt sin licens snabbt efter att jakten inletts. Det kan

även vara motiverat av betesskador på skog, trafikolyckor eller att tilldelningen upplevs som oproportionerligt låg jämfört med närliggande områden. Det kan även röra sig om att man skjutit en älg som bedömts som otjänlig och att man därför vill ha en ersättningsälg.

Länsstyrelsens hantering

Länsstyrelsens inriktning är att inte arbeta med en generell möjlighet att ansöka om extra tilldelning då det idagläget inte finns någon formell möjlighet för en sådan ansökan.

Länsstyrelsen anser dock att det är rimligt att kunna ompröva och justera tilldelningsbeslutet för enskilda licensområden om det visar sig blivit en saklig felaktighet i beslutet som gjort att det blivit en omotiverat stor skillnad jämfört med närliggande områden. En sådan begäran bör iså fall inkomma till Länsstyrelsen tidigt efter att beslut om tilldelning skickats ut.

Dessa beslut kan anses som komplement där Länsstyrelsen missat att fånga upp felaktigheter vid genomgången av älgförvaltningsgruppernas förslag på licenstilldelning.

Varför denna hantering?

Förutom att det i lag och föreskrifter i grunden inte finns möjlighet att ansöka om en omprövning av licenstilldelningen finns flera orsaker till denna hantering.

- Tillämpning av extra tilldelning kan motverka ett incitament till att ingå i ett älgskötselområde. Inom ett älgskötselområde är möjligheterna till en differentierad tilldelning och till en justering över tid mycket större.
- Länsstyrelsens erfarenhet av tidigare arbete med extra tilldelningar är att det sammantaget har en försumbar effekt på älgförvaltningen i stort. Effekten av de extra tilldelningarna är extremt lokal. Älgstammen förvaltas inte i sådan begränsad skala som ett enskilt licensområde och i älgförvaltningsplanen finns alltså uppsatta avskjutningsmål för regionen i ett större sammanhang.
- På så sätt motverkar också en generell möjlighet att ansöka om extra tilldelning den del av syftet med den nya älgförvaltningen som handlar om att minska arbetsbelastningen för Länsstyrelsen.

Möjligheter till att skjuta ytterligare älg

Råder stora problem med älg i ett område på så sätt att det är onormalt höga och oacceptabla betesskador finns möjligheten att ansöka om skydds jakt enligt 23 a § jaktförordningen.

Detta är dock något som normalt inte beviljas under gällande jakttid då skador på skog i första hand ska förebyggas inom ramen för den gällande älgförvaltningen.

För att skälet för skydds jakt enligt 23 a § ska anses vara uppfyllt bör pågående skador vara så omfattande att det är nödvändigt att stoppa dem för

att förhindra att framtida ackumulerade skador når en allvarlig nivå. Det ska inte heller finnas någon annan lämplig lösning för att minska problemet.

Det är inte vanligt att det under älgjaktens första veckor råder ett högt betetryck på ung tallskog, vilket innebär att det under denna period kan vara svårt att hävda att det rör sig om ett pågående skadegörande.

Om ett enskilt licensområde har fyllt sin licens och upplever stora pågående problem inom området bör först andra åtgärder vidtas. Till exempel kan insatser göras för att skrämja de skadegörande individerna bort från markerna. Finns tilldelning kvar inom angränsade licensområden kan älgarna fällas där inom ramen för den gällande älgförvaltningen.

För att länsstyrelsen ska kunna ta ställning till en ansökan om skyddsjakt krävs underlag om pågående skador och förväntad ackumulerad skadenivå. Bland annat krävs dokumentation av färskas skador relaterat till skadebild i hela älgförvaltningsområdet samt avskjutningsstatistik för det aktuella området.

I det fall tillräckligt underlag om skadebilden saknas bör länsstyrelsen begära ett yttrande och/eller besiktningsintyg från Skogsstyrelsen. Ett yttrande från Skogsstyrelsen bör även begäras i de fall det bedöms som uppenbart att en ansökan ska bifallas alternativt avslås.

Checklista för hantering av ansökningar om extra tilldelning

Orsak till ansökan	Åtgärd	Motivering
Lägre tilldelning än närliggande områden	Bifall om motiverat	Kontrollera tilldelning och måluppfyllnad i närliggande områden.
Lägre tilldelning än tidigare år	Avslag	Hänvisa till älgförvaltningsplan och möjligheten att ingå i ÄSO.
Upplever att det finns mycket älg	Avslag	Hänvisa till älgförvaltningsplan och möjligheten att ingå i ÄSO.
Fyllt tilldelningen snabbt	Avslag	Hänvisa till älgförvaltningsplan och möjligheten att ingå i ÄSO.
Stora skador på skog	Bifall om motiverat	Om faktaunderlag finns som styrks av Skogsstyrelsen. I princip samma kriterier som för skyddsjakt ska vara uppfyllda.
Stor risk för trafikolyckor	Bifall om motiverat	Om faktaunderlag finns som styrks av trafikverk/polisen
Ersätta otjänlig älg	Bifall	Bör behandlas likartat 40 b § JF.

Arbetsgång

1. Kontrollera orsak till ansökan.
2. Informera ÄFG och be om yttrande.
3. Beslut om bifall eller avslag. I de fall bifall ges, ska ÄFG få yttra sig om vad den extra tilldelningen ska vara.

Principer för extra tilldelning

Vid beslut om antal extra älgar samt kön och ålderskategori bör följande vara vägledande:

- Målsättningarna i älgförvaltningsplanen beträffande älgtäthet, könskvot och kalvandel.
- Om orsaken är otjänlig älg tas hänsyn till ålder och kön på den otjänliga älgen.
- Måluppfyllnad i det aktuella området samt älgförvaltningsområdet i stort.

Allmänt om licenstilldelning

Långsiktigt är det viktigt att licenstilldelningsbesluten är så väl grundade att ansökningar om extra tilldelning bli överflödiga. De ansökningar som trots allt kommer in bör vara en indikation på att älgförvaltningen bör ses över i det aktuella området så att tilldelning i såväl älgskötselområden som licensområden baseras på älgstammens förutsättningar samt målsättningarna beträffande älgstammens täthet och kvalitet samt risk för betesskador och trafikolyckor. I första hand bör dessa förutsättningar diskuteras med Älgförvaltningsgrupperna tidigt i processen med att revidera älgförvaltningsplanerna, så att älgförvaltningsgrupperna har bästa tillgängliga kunskap om förutsättningarna inför revidering av plan samt förslag till licenstilldelning.

Det är viktigt att det i älgförvaltningsplanerna anges arealkrav för att få fälla kalv respektive vuxen älg.

Licensområden som upplever att hänsyn inte tas till förutsättningarna för älgförvaltning inom området vid beslut om licenstilldelning, kan med fördel ansöka om att bilda älgskötselområde eller ansöka om att ingå i ett närliggande älgskötselområde. Den här typen av frågor och adaptivitet till skadesituation mm kan då hanteras inom ramen för älgskötselplanen på ett betydligt mer ändamålsenligt sätt.